

СТАНОВИЩЕ

относно дисертационния труд **"Международноправна уредба на статута на бежанците"** за придобиване на образователната и научна степен "доктор" в научна област 3. социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.6. право; докторска програма "Международно право и международни отношения" на Пловдивския университет "Паисий Хилендарски", Юридически факултет, катедра "Международно право, международни отношения и право на Европейския съюз" с автор **Пламен Стоянов Георгиев**

от проф. Лазар Груев - ЮФ на СУ "Св. Климент Охридски"

Познавам докторанта Пламен Георгиев лично още от битността му като младши съдия в Окръжен съд - Хасково и въобще от работата му като съдия, както и от представените в този конкурс съчинения.

Видно от документацията - протоколи, декларации и справки - е, че процедурата е протекла съгласно изискванията на закона и правилника за неговото приложение и съответства на специфичните изисквания на Юридическия факултет за придобиване на образователната и научна степен "доктор".

Пламен Георгиев е умерен и балансиран човек, задълбочен и прецизен във всяка работа, с която се захване, изключително последователен и упорит. Тези му качества се проявяват и в представения за обсъждане дисертационен труд.

Темата - Международноправна уредба на статута на бежанците - очевидно е провокирана от работата му като съдия, но следва да се отбележи, че тя е изключително актуална, но противоречиво третирана в доктрината, която я прави - без съмнение - дисертабилна. От работата - това ще кажа още тук в самото начало - печели не само правоприлагането, но и научната общност. Авторът е центрирал своето внимание върху понятието убежище, уредбата на международната закрила и международноправния статут на бежанците, като изложението се базира на съвременните тенденции в закрилата на правата на човека. И въпреки че това е само част от необятната по съществува си тема за миграцията, работата е многопластова, многоаспектна и категорично добре балансирана. Чете се с лекота, а юридическият език е прецизен.

Убеден съм, че колегите рецензенти ще представят подробно съдържанието, а и то е достъпно за всеки, проявяващ интерес към съчинението. Ще отбележа само добрата, логически издържана последователност на изложението - най-напред относно правото на убежище и международните организации по правата на човека - в съвременен и исторически план (глава първа); след това - принципите на международното право, свързани с това право (глава втора); понятието "бежанец" (глава трета); правата и задълженията на бежанеца (глава четвърта) и произнасянето по молбите за международна закрила (глава пета). Има известен дисбаланс в обема на отделните части. Така например последната глава е само 14 страници и вероятно е могло да бъде намерено и друго структуриране (преструктуриране), без това обаче да се отразява особено на цялостния "изглед" на съчинението.

Достойнствата на дисертационния труд са много, което налага да се ограничи само до някои по-важни, според мен, от тях. Ето ги накратко:

Изключителната задълбоченост при анализа на "разнолики" по естеството си източници. От работата явства доброто познаване от автора на международноправните актове по правата на човека; актовете на ЕС; източниците на МЧП; и не на последно по значение място - вътрешното законодателство. Особено добро впечатление прави обсъждането им "в пакет", когато това се налага от взаимозависимостта и взаимопроникването им.

Добросъвестността на автора при изследване, обсъждане и цитиране на адекватните към темата научни съчинения. Тук особено трябва да се отбележи аргументираната собствена позиция на автора в случаите, когато той спори, приема и особено когато отхвърля изразени становища, без да се колебае от авторитета и позицията на "опонента" си. Това не винаги се отдава на млад автор, но в случая е доказателство за сериозната предварителна и добрата базисна подготовка на докторанта по темата и по-широко - по проблематиката на миграционния феномен.

Съчетанието на добра теоретична основа и внимателното изследване и позоваване на многобройни актове на разнообразни по характера си юрисдикции - както европейски, така и национални. Това именно съчетание прави дисертацията полезна и необходима не само за доктриналното изследване на проблема, но и в голяма степен полезна за правоприлагащите юристи, което достойнство особено трябва да се подчертае. То е смисъла, "алфата и омегата" на всяко сериозно научно съчинение в областта на правото, каквото безспорно рецензираната дисертация представлява.

Има нещо, което ми направи силно впечатление още от първите страници на разработката и не ме остави до края. Това е особено засиленото, подчертано хуманистично отношение на автора към темата и проблемите, които тя поставя. И нека кажа - това хуманистично

отношение не е просто декларирано, показно или конюнктурно. То личи от всяка отделна позиция, становище или аргумент, основава се не просто на някакво чувство, а е пряк извод от задълбочен анализ на регламентиращите тези правоотношения норми, от посочване и извличане на техния точен смисъл, т.е. при тълкуването им, което по определение следва да предхожда прилагането им в практиката. Подобна позиция е, меко казано, непопулярна в настоящия момент, но прави чест на автора че я защитава последователно и неотклонно в цялото си съчинение. Той добре разбира, посочва и обосновава необходимостта от ясно очертан баланс между гарантиране сигурността на държавите и народите - от една страна и закрилата на особено уязвимата група на бежанците - от друга. Прави това, нека подчертая още веднъж, позовавайки се и тълкувайки правни норми, договори и добри практики, а не просто декларирайки определена позиция. Поради което заслужава похвала.

Приоритет на изследването са проблеми на международното право и това е напълно естествено, предвид избраната тема. Следва да се подчертае обаче, че авторът "равностойно по качество" коментира и анализира свързаните с тях въпроси от други правни области и в частност тези на административното, наказателното, гражданското и международното частно право. С други думи - сложността на изследването предполага и авторът добре се е справил с комплексния подход при очертаването, анализа и - което е важно - с обобщаването в тяхната взаимовръзка на сложно преплетените проблеми от различни правни области.

Изводите, до които докторантът достига са логическо, естествено следствие на предхождащия ги анализ. Било в структурата на отделните части, било накрая - в заключението. Те не са изолирани и просто декларирани, а са нещо до което достига и самият читател, следящ

внимателно нишката, "дърпана" умело от автора. Видно е, че той е готов и за в бъдеще да спори и отстоява позициите, огласени и аргументирани в дисертацията. Доколкото азбучно правило е, че истината се ражда в спора, то без колебание препоръчвам - при възможност и желание - трудът, след защитата му, да се публикува. Какво по-хубаво от възможността за публична проверка при най-широко участие на специалистите в тази област. Разбира се, след като се обсъдят и критично оценят и неизбежните въпроси, възникващи в самия ход на процедурата по публична защита.

Като вземам предвид изложеното и като се основавам на качествата на представения за публична защита дисертационен труд **"Международноправна уредба на статута на бежанците"** категорично заявявам положителната си, висока оценка за него и предлагам на уважаваните колеги членове на научното жури да вземем решение, с което да дадем на **Пламен Стоянов Георгиев** - задочен докторант към катедрата по международно право, международни отношения и право на Европейския съюз в ЮФ на ПУ "Паисий Хилендарски" образователната и научна степен „доктор“.

22.08.2018 г.

проф. Лазар Груев